

Rapport - Generell eierstyring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Namsskogan kommune

Møtedato

22.09.2025

Saknr

26/25

Saksbehandler Einar Sandlund

Arkivkode FE-037

TI-&58

Arkivsaknr 24/627 - 5

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til rapporten Generell eierskapskontroll

2. Saken oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

- 1) *Kommunestyret tar rapporten til orientering.*
- 2) *Kommunestyret vil følge opp rapportens anbefalinger:*

- *Vedta en eierskapsmelding minst hver valgperiode som tilfredsstiller lovkravet.*
- *Sikre seg at informasjonen i eierskapsmelding og i note i regnskapet er oppdatert og riktig.*
- *Få tilstrekkelig opplæring om eierstyring*
- *Avgjøre hvilken informasjonsdeling de ønsker med eierrepresentanten i forkant og ett erkant av møter i eierorganene, og forankre dette i eierskapsmeldingen*
- *Vurdere behov for selskapsvise strategier opp mot egen bestemmelse i eierstyringsprinsippene*
- *Vurdere å behandle eierskapsmeldingen årlig. Det er mulig å dele eierskapsmeldingen slik at man kun oppdaterer selskapsinformasjonen årlig.*
- *Få en årlig statusrapport om selskapene sine, enten gjennom årlig behandling av deler av eierskapsmeldingen eller annen statusrapportering. Kommunestyret bør vurdere om innkallinger med tilhørende årsrapporter er tilstrekkelig informasjon.*
- *Etablere rutiner for å sikre at behovet for eiermøter med selskaper vurderes jevnlig*
- *Sikre at eierrepresentanten får selskapene til å etablere praksis for retningslinjer til valgkomiteens arbeid, herunder habilitetsvurderinger.*

3) *Kommunestyret ber ordfører og kommunedirektør innen 01.03.26 om skriftlig rapport til kontrollutvalget på hvordan forholdene i pkt. 2 er fulgt opp.*

Vedlegg

Rapport om generell eierstyring

Saksopplysninger

Kommunelovens § 23-4 sier at det skal gjennomføres eierskapskontroll i kommunen.

Kontrollutvalget fattet i sak 30/24 slikt vedtak:

Kontrollutvalget ber revisjonen utarbeide prosjektplan på generell eierskapskontroll til neste møte.

Revisjonen la frem prosjektplan som ble behandlet i sak 03/25 hvor det ble fattet slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget slutter seg til revisors forslag til prosjektplan for generell eierskapskontroll datert 31.01.25.*

2...*Rapporten forventes levert 01.10.25 og innenfor den angitte ressursbruk på 150 timer.*

3. *Kontrollutvalget bes å bli orientert underveis for å kunne ta stilling til evt. behov for endringer i prosjektplanen m.v*

Endelig rapport ble oversendt 08.09.25. Rapporten besvarer følgende problemstillinger, jfr. vedtatt prosjektplan:

Utøves Namsskogan kommunes eierstyring i tråd med lovkrav, anbefalinger og egne føringer? Her vil vi undersøke blant annet:

- o Kommunestyret som eier*
- o Eierskapsmelding og styringsdokumenter*
- o Dialog mellom administrasjon, eierrepresentant og kommunestyret*
- o Eierrepresentasjon*
- o Valg av styre*

Revisor har innhentet data gjennom en spørreundersøkelse, dokumentgjennomgang og intervju. Nærmere beskrivelse og vurdering av metodene, samt avgrensning av undersøkelsen er beskrevet i kap. 1.1-3.

Spørreundersøkelsen til kommunestyremedlemmene, 13 stk., ga kun 4 svar, etter 2 purringer. Revisor har derfor utelatt resultatene fra spørreundersøkelsen og fremlagt rapporten, noe som er avklart med kontrollutvalget. Revisor mener at de innsamlede data kriteriene og er tilstrekkelige for å vurdere kriteriene og svare på problemstillingene.

Revisor gjør følgende konklusjon i rapportens sammendrag:

Revisor konkluderer med at Namsskogan kommunes eierstyring har mangler opp mot både lovkrav, anbefalinger og egne føringer.

Det er to mangler knyttet til lovkravet; eierskapsmeldingen ble ikke behandlet i forrige valgperiode og er foreløpig ikke behandlet i inneværende valgperiode.

I eierskapsmeldingen mangler det for noen selskaper et tydelig definert formål med kommunens eierskap.

Det finnes også mangler opp mot KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, samt kommunens egne vedtatte føringer. Dette handler i hovedsak om opplæring om eierstyring og forventningsavklaringer innen eierstyringen.

Til sammen gjør dette at kommunestyret i Namsskogan ikke er satt tilstrekkelig i stand til å være gode eiere av sine selskaper. Det foreligger et godt grunnlag i eierskapsmeldingen som ikke er vedtatt, som med noen justeringer vil bidra til å rigge kommunestyret til å være en god eier.

Revisor gir følgende anbefalinger:

Kommunestyret må:

- ☐ *vedta en eierskapsmelding minst hver valgperiode som tilfredsstiller lovkravet.*
- ☐ *sikre seg at informasjonen i eierskapsmelding og i note i regnskapet er oppdatert og riktig.*

Kommunestyret bør:

- ☐ *få tilstrekkelig opplæring om eierstyring*
- ☐ *avgjøre hvilken informasjonsdeling de ønsker med eierrepresentanten i forkant og etterkant av møter i eierorganene, og forankre dette i eierskapsmeldingen*
- ☐ *vurdere behov for selskapsvise strategier opp mot egen bestemmelse i eierstyringsprinsippene*

Ordfører har avgitt høringssvar, jfr. rapportens kap. 1.4 og vedlegg 2. Uttalelsen har ikke medført endringer i revisors konklusjon.

Rapporten er sendt kommunedirektøren til evt. uttalelse.

Vurdering

Sekretariatet viser til framlagte rapport og er av den oppfatning at den svarer problemstillingene i prosjektplanen.

Rapporten viser at kommunen har utfordringer i sin generelle eierstyring. Sekretariatet vil særskilt peke på følgende:

- Utarbeidelse, innhold og oppfølging av lovpålagt eierskapsmelding
- Utarbeidelse av selskapsvise strategier, formål med eierskapet
- Opplæring om eierstyring til folkevalgte
- Sikre dialogen når det er behov for spesiell myndighet fra kommunestyret til eierrepresentanten

Kontrollutvalget anbefales å slutte seg til den fremlagte rapport. Saken anbefales videre oversendt kommunestyret med innstilling på å:

- Ta forvaltningsrevisjonsrapporten til orientering
- Følge opp rapportens anbefalinger
- Be kommunedirektør og ordfører innen 01.03.26 gi skriftlig rapport til kontrollutvalget på hvordan anbefalingene er fulgt opp